

Pak nutno však dospěti k závěru, že s účinností uvedeného zákona pozbyly platnosti uherské předpisy, upravující postup při zkouškách dospělosti na gymnasiích na Slov., vydržovaných církvemi, a nemůže se tudíž stížnost s účinkem dovolávat těchto již neplatných předpisů. Že by pak žal. úřad nebyl měl pro své opatření, jež stížnost bere v odpor, právní opory v předpisu § 9 cit. min. nař. z 29. února 1908 č. 10051, stížnost nevytýká.

Č. 11.043.

Zaměstnanci veřejní: I. Má smír, uzavřený mezi obcí a obecním úředníkem o pensijních požitcích význam pro nárok vdovy na zaopatřovací požitky a pro výši těchto požitků?

(Nález ze dne 5. února 1934 č. 2285.)

Věc: Město D. proti zemskému úřadu v Brně o vdovský plat Karoliny J.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Usnesením z 19. prosince 1929 přiznalo městské zastupitelstvo stěžující si obce, Karolině J., vdově po obecním tajemníkovi ve výslužbě Ant. J., zemřevším dne 14. listopadu 1929, dobrovolný měsíční požitek 160 Kč, t. j. 40% z pense jejího zemřelého manžela, která byla s manželem st-lovým sjednána mimosoudním smírem z 5. července 1925.

Zápis o smíru tom zněl takto: »V pensijní záležitosti proti panu Ant. J., býv. městskému tajemníku obce D., poukázal tuto poslednější mor. zv v Brně výměrem ze 17. března 1925, aby se obecní rada pokusila o to, celou tuto spornou záležitost ve smírné cestě vyřešiti. Na základě tohoto výměru byly jako již dříve zavedeny smírné kroky, aby konečně tato záležitost byla vyřízena a byl uzavřen v tomto směru s p. Antonínem J. následující smír: 1. Městská obec D. bude platiti p. Antonínu J. měsíčně počínajíc 1. červencem 1925 obnos 400 Kč doživotně pro jeho osobu. 2. Pan Antonín J. tento návrh pravoplatně přijímá a prohlašuje, že je s tímto návrhem úplně srozuměn. 3. Městská obec D. prohlašuje, že nebude požadovati na p. Antonínu J. do 1. července 1925 jemu více vyplacených měsíčně 25 Kč a p. Antonín J. vzdává se rovněž vůči obci D. jakýchkoliv nároků do této doby, tak že tímto smírem v obapolné shodě pensijní záležitost, jak i pro dřívější dobu tak i pro budoucnost jest úplně vyřízena a p. Antonín J. výslovně prohlašuje, že za těchto podmínek stává se rozhodnutí nss-u ze 13. prosince 1921 č. 16.739 pro něho bezpředmětným.«

Citovaným nálezem nss-u byla zamítnuta jako bezdůvodná stížnost obce D. na rozhodnutí mor. zv-u z 2. října 1920, jímž byl uznán nárok Antonína J. na úpravu služebních požitků podle zák. č. 443/1919 Sb.

Z hořejšího usnesení obecního zastupitelstva z 19. prosince 1929 podala Karolina J. odvolání. Okresní úřad v Hranicích výměrem z 29. září 1930 odvolání nevyhověl, poněvadž odvolatelka nemá proti obci D. vůbec nároku na vdovský plat.

Z tohoto rozhodnutí podala Karolina J. další odvolání k zem. úřadu v Brně, který nař. výměrem rozhodnutí okr. úřadu zrušil jako nezákonné z těchto úvah: »Nálezem nss-u ze 13. prosince 1921 č. 16.739 byla odmítnuta stížnost města D. proti rozhodnutí zv-u mor. z 2. října 1920, kterýmž přiznán byl manželů Karoliny J. nárok na služné podle zák. č. 443/1919 Sb. a podle zák. č. 536/1919 Sb. Toto rozhodnutí musí býti pokládáno za definitivní vyřešení otázky, zda Antonín J. byl městským úředníkem čili nic, neboť důvody pro obnovu řízení odmítnuty byly býv. zv-em výnosem ze 13. listopadu 1920, jak sám nss v cit. nálezu podotýká. Výnosem z 8. února 1924 setrval zv mor. na charakteru Antonína J. jako městského úředníka a právem tvrdí, že je úplně lhostejno, kdo zavinil výsledek sporu, ježto sporná záležitost nabyla moci práva a je závaznou pro obec, a v dalším prikazuje obci D., aby urychleně upravila pensijní požitky Antonína J., poněvadž nss rozhodl již v r. 1921 a ačkoliv Antonín J. dne 14. května 1923 odešel do pense, město D. dosud nezkoncovalo jeho záležitost ohledně služebních požitků a také pensijních požitků. Město D. konečně vyřídilo veškeré spory smírem, uzavřeným dne 5. července 1925 na obecním úřadě v D., podle něhož obec D. zavázala se platiti od 1. července 1925 měsíčně obnos 400 Kč doživotně pro jeho osobu. Tento smír byl akceptován Antonínem J. s tím, že se vzdává všech nároků vůči městu D. za dřívější dobu i do budoucna, jelikož smírem byla obapolně pensijní záležitost vyřízena a Antonín J. výslovně prohlásil, že pro něho stává se bezpředmětným rozhodnutí nss-u. I když zemský úřad připustí závazek podobného smíru, může tento zavazovati pouze strany, které jej uzavřely, nikoli však vdovu po Antonínu J., jelikož vdova sama smír s obcí neuzavírala a ve smíru nebylo pamatováno na možnost uplatnění nároku na vdovský plat. Okr. úřad v Hranicích o okolnosti závaznosti sjednaného smíru vůči Antonínu J. vůbec neuvažoval, tím méně pak o závaznosti tohoto smíru vůči vdově Karolině J. Okr. úřad vzal za podklad výměry vdovského platu pouze smírem stanovený doživotní plat Antonína J. 400 Kč měsíčně a vyměřil vdově Karolině J. vdovský plat ve výši 40% tohoto stanoveného doživotního platu. Učinil-li tak, porušil okr. úřad v Hranicích výslovné ustanovení § 29 zák. č. 443/1919 Sb., jelikož nevyměřil vdovský plat podle služebních požitků, které byly pro výměru výslužného manželova vpočítatelný, nýbrž vyměřoval je podle doživotního platu smírem stanoveného. Tím zhoršil postavení Karoliny J. jako vdovy po městském tajemníku, kterážto okolnost na základě nálezu nss-u je nesporná, proti zákonem zaručenému minimu požitků, pensí i vdovských platů, jichž nikdo ani dobrovolným vzdáním nemůže se zřici a zhoršiti tak své postavení, jež mu v minimálních mezích zaručil cit. zák. č. 443/1919 Sb.«

Ve stížnosti podané na toto rozhodnutí se namítá jeho nezákonnost v podstatě z toho důvodu, že vdovský plat je podle § 24 odst. 3 a § 29 zák. o obecních úřednících č. 443/1919 Sb. důchodem odvozeným, nárok naň a jeho výše se řídí služebními požitky manžela — obecního úředníka. Z toho plyne, že v daném případě přísluší vdově Karolině J. nejvýše 40% výslužného, které pobíral její zemřelý manžel Antonín J. na základě smíru z 5. července 1925, jímž se Antonín J. vzdal oproti

stěžující si obci veškerých nároků jak pro dobu dřívější tak i pro budoucnost a spokojil se s doživotní pensí pro svoji osobu 400 Kč měsíčně. Stěžující si obec zastává sice názor, že Karolina J. nemá proti stěžující si obci vůbec žádného nároku na vdovský plat, poněvadž smírem z 5. července 1925 byly definitivně vyřízeny veškeré nároky z důvodu služebního poměru Antonína J. vůči stěžující si obci, ale městské zastupitelstvo svým usnesením z 19. prosince 1929 nicméně poskytlo Karolině J. vdovské požitky ve výši 40% výslužného jejího manžela. Názor zemského úřadu, že Karolině J. náležel vdovský plat podle služebních požitků jejího zemřelého manžela, není správný, poněvadž výše těchto služebních požitků byla sporná a nebyla určitá.

O této stížnosti uvažil nss:

V řízení správním zahrocoval se spor na otázku, jaké právní důsledky pro nárok Karoliny J. na vdovský plat plynou z mimosoudního smíru, jež stěžující si obec učinila s Antonínem J. dne 5. července 1925. Žal. úřad upírá onomu smíru jakoukoli právní relevanci pro posouzení otázky nároku Karoliny J. na vdovský plat a jeho výše, st-lka naproti tomu hájí názor, že obsah smíru je směrodatný i pro vdovský plat.

Nss nemohl tomuto stanovisku stěžující si obce dáti za pravdu.

Podle ustanovení § 27 bodu a) zák. o obecních úřednících z 23. července 1919 č. 443 Sb. přísluší vdově po úředníku plat vdovský, když zemřelý měl již v době úmrtí nárok na výslužné aneb sám již výslužného požíval. Podle § 29 téhož zák. vyměřuje se vdovský plat podle služebních požitků, které by pro vyměření výslužného manželova byly vpočítatelný, tím způsobem, že vdově náleží jako plat vdovský z platu manželova včetně do 6.000 Kč 40%, a z toho, co nad to bral, 15%.

Že obecní tajemník Antonín J. měl nárok, aby jeho služné bylo upraveno podle zák. o obecních úřednících č. 443/1919 Sb., bylo pravoplatně rozhodnuto výrokem mor. zv-u z 2. října 1920, který nálezem nss-u ze 13. prosince 1921 č. 16739 zůstal nedotčen. Z toho plyne, že Antonín J. byl obecním úředníkem po rozumu zák. o obecních úřednících a náležel mu nárok na minimální služební plat podle tohoto zák. (pokud by nepřevyšoval platový nárok obdobného úředníka státního arg. § 212 odst. 1 zák. č. 103/1926 Sb.) a nárok na výslužné podle ustanovení §§ 21 a násl. zák. o obec. úřednících. Tohoto právního nároku na výslužné nemohl se Antonín J. platně vzdáti, v tom smyslu nss opětne judikoval, srov. na př. Boh. A 1677/1922, 2609/1923, 3196/1924.

Antonín J. měl tudíž v době své smrti zákonný nárok na výslužné — že by nároku toho byl po zákonu platným způsobem (§ 22 zák. o obec. úřednících) pozbyl, není tvrzeno a ze správních spisů neplyne — a jak stížnost sama uvádí, skutečně také již výslužného požíval, byť i ve výměře jiné, než by mu podle zák. příslušela. Jsou tudíž splněny předpoklady, za nichž podle ustanovení § 27 bodu a) cit. zák. přísluší vdově po obecním úředníku vdovský plat. Že jsou splněny také předpoklady stanovené v bodech b) a c) téhož paragrafu, je mimo spor. Příslušel tedy vdově Karolině J. nárok na vdovský plat a tvrdí-li stížnost opak, nemá tento její názor opory v zákoně.

Pokud pak jde o výměru vdovské pense nelze uznati důvodným tvrzením stížnosti, že vdově Karolině J. by nejvýše příslušel nárok na vdov-

ský plat ve výši 40% výslužného jejího zemřelého manžela, neboť toto stanovisko stížnosti je v přímém odporu s nahoře citovaným ustanovením § 29 zák. o obec. úřednících, podle něhož se vdovský plat vyměřuje podle služebních požitků, které by pro vyměření výslužného manželova byly vpočitatelný, čili jinými slovy, podle pensijní základny, která by byla rozhodna pro vyměření výslužného zemřelého úředníka buď v den jeho úmrtí (zemřel-li za činné služby), nebo v době jeho vstupu do výslužby, nikoli tedy podle pensijních platů, které úředník v době svého úmrtí měl. Stížností zdůrazňovaná okolnost, že výše zákonných služebních požitků Ant. J. byla sporná a nebyla určitá, na tom nic nemění, neboť povinností obce bylo, aby pro účel stanovení výše vdovského platu Karoliny J. pensijní základnu pro vyměření výslužného Antonína J. zjistila. Ostatně je možno poukázat na rozhodnutí mor. zv-u z 2. října 1920, kde výše služebního platu Antonína J. byla určena částkou 10.339.20 Kč ročně.

Z těchto úvah dospěl nss k zamítnutí stížnosti pro bezdůvodnost.

Č. 11.044.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní:
I. Vojenský gážista ve výsl., činný v zaměstnání zakládajícím pojistnou povinnost podle zák. č. 221/1924 Sb., není pojistné povinnosti zproštěn z důvodu, že je účasten nemocenské péče podle předpisů vojenských. —
II. Kdo je pojištěn podle zák. č. 221/1924 Sb. nepodléhá pojištění podle zák. č. 221/25 Sb.

(Nález ze dne 6. února 1934 č. 2373.)

Prejudikatura: ad II: Boh. A 8718/30, 8831/30, 9399/31, 10.263/33.

Věc: Firma B. poj. akc. spol. v Užhorodě proti zemskému úřadu v Užhorodě o sociální pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Platebním výměrem okr. nemocenské pojišťovny v Užhorodě z 10. ledna 1930 byly st-lce vyměřeny pojistné příspěvky nemocenského, invalidního a starobního pojištění za dobu od 1. března 1925 do 31. prosince 1929 za zaměstnance Vladimíra W.

K odvolání st-lky zrušil městský notářský úřad v Užhorodě výměrem z 25. září 1930 tento platební výměr pro nezákonnost z toho důvodu, že Vladimír W. jako štábní kapitán v. v. podléhá nemocenskému pojištění pro veřejné zaměstnance podle čl. 8 všeobecných ustanovení, část I. služebního předpisu H-IV-6 »Léčebné péče vojenské správy« jako vojenský gážista, a proto předpis pojistného v základě ustanovení zák. č. 221/24 Sb. není zde odůvodněn, ježto se na tohoto zaměstnance vztahují předpisy zák. č. 221/25 Sb.

Nař. rozhodnutím vyhověl žal. úřad odvolání okr. nemoc. pojišťovny, zrušil rozhodnutí měst. notářského úřadu v Užhorodě a potvrdil platební výměr pojišťovny z těchto důvodů: 1. Podle ustanovení odst. 1